

Svenska kyrkans bestämmelser

Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om direkta val

SvKB 2024:2

Publicerad
den 14 maj 2024

meddelat den 3 april 2024

Kyrkostyrelsen beslutar¹ följande

Registrering av gruppbezeichnungen och anmälan av kandidater

Ofullständig ansökan om registrering av gruppbezeichnung och anmälan av kandidater

1 § Om en ansökan om registrering av en gruppbezeichnung för val till stiftsfullmäktige eller kyrkofullmäktige är ofullständig ska stiftsstyrelsen ge den som har lämnat in ansökan möjlighet att komplettera denna.

Detsamma ska gälla om en anmälan av kandidater är ofullständig.

Anmälan av nytt ombud

2 § Byte av ombud görs genom anmälan till kyrkostyrelsen om gruppen är registrerad för val till kyrkomötet och till stiftsstyrelsen om registreringen avser något annat val. Den som anmäls som nytt ombud ska skriftligen ha godkänt att åta sig uppdraget som ombud för nomineringsgruppen.

En registrerad nomineringsgrupp som inte längre har något ombud ska anmäla ett nytt ombud så snart som möjligt. Anmälan ska göras på det sätt som framgår av första stycket.

När stiftsstyrelsen får reda på att en nomineringsgrupp med en gruppbezeichnung registrerad för val till stiftsfullmäktige eller kyrkofullmäktige inte längre har något ombud ska den begära att nomineringsgruppen anmäler ett nytt ombud.

Om en nomineringsgrupp inte har lämnat något besked om ett nytt ombud senast tre veckor efter det att gruppen fått en begäran att anmäla ett sådant upphör gruppbezeichnung att gälla. Gruppbezeichnung ska då tas bort ur registret enligt bestämmelserna i 38 kap. 27 § kyrkoordningen.

Ersättare för ombud, företrädare och kontaktpersoner för en nomineringsgrupp

3 § En nomineringsgrupp får utse en ersättare för det ombud som nomineringsgruppen enligt 38 kap. 21 a § kyrkoordningen ska anmäla.

¹ 38 kap. 89 § kyrkoordningen.

Ett ombud för en nomineringsgrupp som registreras för val till kyrkomötet eller ombudets ersättare, får utse en eller flera personer till företrädare för nomineringsgruppen inom ett stift.

Nomineringsgruppens ombud, ombudets ersättare eller företrädare enligt andra stycket får utse kontaktpersoner för nomineringsgruppen. Därvid ska för varje kontaktperson anges vilken eller vilka församlingar och/eller pastorat som uppdraget avser.

Företrädare enligt andra stycket och kontaktpersoner enligt tredje stycket ska utses på nytt varje år som ett val äger rum.

Den som har utsetts till uppdrag enligt denna paragraf ska registreras i det för ändamålet avsedda systemet som tillhandahålls av kyrkostyrelsen.

4 § Innan någon utses till uppdrag enligt 3 § ska den som utser personen säkerställa

- att personen har tagit del av information om vad uppdraget innebär och hur hans eller hennes personuppgifter kommer att behandlas av Svenska kyrkan, och
- att personen skriftligen har godkänt att åta sig uppdraget.

Den som har utsett någon till uppdrag enligt 3 § ska efter förfrågan från stiftsstyrelsen eller kyrkostyrelsen omedelbart kunna styrka att förutsättningarna i första stycket är uppfyllda.

Hur en kandidatförklaring lämnas m.m.

5 § En kandidatförklaring enligt 38 kap. 28 § andra och tredje styckena kyrkoordningen ska lämnas på en för ändamålet avsedd blankett, eller i det för ändamålet avsedda systemet, som tillhandahålls av kyrkostyrelsen. Av kandidatförklaringen ska framgå

- att kandidaten gett nomineringsgruppen sitt tillstånd till att anmäla henne eller honom,
- för vilken registrerad gruppbezeichnung personen kandiderar,
- vilket eller vilka val som kandidaturen avser, och
- information om innebörden av kandidaturen och hur kandidatens personuppgifter kommer att behandlas av Svenska kyrkan.

En kandidat får bara registreras i det för ändamålet avsedda systemet som tillhandahålls av kyrkostyrelsen om kandidaten undertecknat kandidatförklaringen.

Vem som får anmäla kandidater

6 § Anmälan av kandidater för samtliga val, i enlighet med bestämmelserna i 38 kap. 28–29 §§ kyrkoordningen, får göras av en nomineringsgrupps ombud eller ombudets ersättare. Anmälan får också göras av en företrädare eller kontaktperson enligt 3 § för ett val avseende det område och för den nomineringsgrupp som uppdraget gäller.

Den som anmäler en kandidat enligt första stycket ska säkerställa att kandidaten får information om innebörden av kandidaturen och hur hans eller hennes personuppgifter kommer behandlas av Svenska kyrkan.

7 § Innan stiftsstyrelsen fattar beslut om en grupp- och kandidatförteckning ska den ge den nomineringsgrupp som har anmält kandidaterna möjlighet att granska ett korrektur för de listor med kandidater som gruppen har anmält.

Valsedlar

Vem som får beställa valsedlar

8 § Valsedlar får beställas av en nomineringsgrupps ombud eller ombudets ersättare. Beställning får också göras av en företrädare eller kontaktperson enligt 3 § för ett val avseende det område och för den nomineringsgrupp som uppdraget gäller.

När beställning av valsedlar ska göras

9 § Beställning av valsedlar ska ha inkommit senast den dag en anmälan enligt 38 kap. 29 § tredje stycket eller 30 § andra stycket kyrkoordningen ska ha inkommit.

Om en beställning kommer in senare, dock senast den 15 juli, hålls valsedlar till handa bara om de kan levereras före valdagen och utan att leveransen av tidigare gjorda beställningar försenas.

Kostnad för valsedlar

10 § En nomineringsgrupp som beställer valsedlar ska betala samtliga kostnader för framställning och leverans av valsedlarna. Kostnaderna ska delas upp i en fast och en rörlig del och ska, för den del av beställningen som nomineringsgruppen inte har rätt till ekonomiskt bidrag för, betalas i förskott.

Intyg om en nomineringsgrupps rätt att få ekonomiskt bidrag till tryckning av valsedlar

11 § En nomineringsgrupp som har rätt att få ekonomiskt bidrag till valsedlar ska styrka detta med ett intyg eller ett protokollsutdrag från det beslutande organ som har beslutat att bidrag ska utgå. Ett intyg ska vara undertecknat av en behörig företrädare för den församling, det pastorat eller det stift vars beslutande organ har beslutat att bidrag ska utgå. Av intyget ska även framgå om bidrag utgår för det antal valsedlar som beställningen av valsedlar omfattar.

Återbetalning när valsedlar har betalats i förskott

12 § Om en nomineringsgrupp har betalat valsedlar i förskott och om nomineringsgruppen senare får rätt till ekonomiskt bidrag för valsedlarna, betalas förskott motsvarande det ekonomiska bidraget tillbaka av den som har beslutat att bidrag ska utgå.

Information om valet

13 § Valnämnden ska på lämpligt sätt informera de röstberättigade om valet och möjligheterna att rösta.

Valnämnden ska på lämpligt sätt informera församlingen eller pastoratet om vikten av likabehandling av de nomineringsgrupper som har anmält kandidater i valet till kyrkofullmäktige.

14 § Utöver kyrkostyrelsen ska även valnämnden tillhandahålla dubblettröstkort till väljare som behöver det.

Den som vill ha ett dubblettröstkort ska lämna uppgift om sitt namn och personnummer. När ett dubblettröstkort lämnas direkt till en väljare ska han eller hon legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet. När ett dubblettröstkort sänds med post ska det, med undantag av vad som sägs i tredje stycket, skickas till väljarens folkbokföringsadress.

Röstberättigade som befinner sig utomlands kan få sitt dubblettröstkort skickat elektroniskt till en utlandsförsamling som sedan lämnar det vidare till väljaren. Dubblettröstkort kan även skickas elektroniskt av kyrkostyrelsen direkt till en väljare som befinner sig utomlands och inte har möjlighet att personligen hämta ut det hos en utlandsförsamling om det bedöms sannolikt att röstkortet kan skickas på ett säkert sätt och till rätt väljare.

Kompletterande bestämmelser om vittne vid brevröstning

15 § På ytterkuvertet för brev- och budröst ska vittnena, utöver de intyganden som framgår av 38 kap. 54 § andra stycket kyrkoordningen, också

1. intyga att de är 18 år eller äldre, och
2. ange sina namn och personnummer.

Registrering och tider för röstmottagning i vallokal och i röstningslokal

Registrering av röstmottagningsställen och öppettider

16 § Senast den 1 april valåret ska valnämnden registrera de vallokaler som ska hållas öppna under valdagen samt öppettiderna för dessa.

Senast 30 dagar före valdagen ska valnämnden registrera de röstningslokaler som ska hållas öppna före och under valdagen samt öppettiderna för dessa.

Registrering enligt denna paragraf ska göras i det för ändamålet avsedda systemet som tillhandahålls av kyrkostyrelsen.

Hur röstmottagningen påbörjas och avslutas i en vallokal

17 § När vallokalen har öppnats för röstmottagning, ska den av valförrättarna som är ordförande visa dem som är närvarande att varje valurna är tom. Sedan får röstmottagningen börja.

18 § Väljare som finns i vallokalen eller på en anvisad plats intill en sådan lokal när tiden för röstmottagning går ut, ska få tillfälle att rösta.

Röstmottagningen ska förklaras avslutad när tiden för röstmottagning i vallokalen har gått ut och väljare enligt första stycket har fått tillfälle att rösta.

Avslutning av röstmottagning i en röstningslokal

19 § Väljare som finns i en röstningslokal eller på en anvisad plats intill en sådan lokal när tiden för röstmottagning går ut, ska få tillfälle att rösta.

Antal valförrättare och röstmottagare

20 § På varje röstmottagningsställe ska det finnas så många valförrättare respektive röstmottagare som behövs för att röstmottagningen och den preliminära sammanräkningen av rösterna i vallokalen ska kunna genomföras.

Vid röstmottagning i en vallokal ska minst tre valförrättare vara närvarande. En av dessa ska vara ordföranden eller ordförandens ersättare.

Vid röstmottagning i en röstningslokal ska minst två röstmottagare vara närvarande.

Utrustning på röstmottagningsstället

21 § För varje slag av val som hålls i en vallokal ska det finnas en valurna. I de fall två eller flera valdistrikt delar vallokal, i enlighet med 38 kap. 50 § kyrkoordningen, måste det alltid finnas en särskild valurna för varje valdistrikt.

22 § I varje vallokal ska finnas den röstlängd som har upprättats för valdistriktet.

23 § På varje röstmottagningsställe ska det finnas ett exemplar av 38 kap. kyrkoordningen och de närmare bestämmelser om de direkta valen som kyrkostyrelsen har utfärdat med stöd av 38 kap. 89 § kyrkoordningen.

24 § I anslutning till varje röstmottagningsställe ska det ordnas en lämplig avskärmad plats där valsedlar kan läggas ut och där väljarna var för sig kan ta sina valsedlar utan insyn. Om detta inte är möjligt får en sådan plats i stället ordnas inne på röstmottagningsstället.

Valförrättarna och röstmottagarna ska se till att det på samma plats finns utlagt

1. blanka valsedlar för vart och ett av valen, och
2. valsedlar för val till kyrkomötet, stiftsfullmäktige och kyrkofullmäktige i de valkretsar som innefattas i den egna valnämndens ansvarsområde.

Vad som sägs i andra stycket 2 gäller endast om sådana valsedlar senast 18 dagar före valdagen har tillhandahållits valnämnden av någon nomineringsgrupp som deltar i valen.

Valnämnden kan besluta att valsedlar som den får vid en senare tidpunkt också ska läggas ut.

Nomineringsgrupper som deltar i något av de val som äger rum på röstmottagningsstället ska själva kunna lägga ut sina valsedlar på samma plats.

Vid tillämpningen av dessa bestämmelser ska alla nomineringsgrupper behandlas lika.

Ordning på röstmottagningsstället

25 § På ett röstmottagningsställe eller i ett utrymme intill röstmottagningsstället får det inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val.

26 § Valförrättarna eller röstmottagarna ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället. Personer som finns på röstmottagningsstället eller i ett

utrymme intill detta ska rätta sig efter de regler som valförrättarna eller röstmottagarna ger för att röstmottagningen ska kunna genomföras. Bli det sådan ordning att den inte kan avstyra får röstmottagningen tillfälligt avbrytas.

27 § Om röstmottagningen i en vallokal avbryts ska varje valurna och röstlängden förseglas och förvaras på ett säkert sätt. När röstmottagningen fortsätter ska valförrättarna visa dem som är närvarande att förseglingarna inte har öppnats.

När röstmottagningen avbryts i en röstningslokal ska de kuvert som har tagits emot förvaras på ett säkert sätt under avbrottet.

Anteckningarna och de kuvert som har tagits emot i en röstningslokal ska också förvaras avskilt och på ett säkert sätt i avvaktan på rösträkningen.

Hur röstmottagning går till

Hur röstmottagning i vallokal går till

28 § I vallokalen ska valförrättarna ge väljaren ett valkuvert för varje slag av val som väljaren vill delta i och hänvisa väljaren till en ledig valskärm. Där ska väljaren avge sin röst och lägga *en* valsedel för varje slag av val i ett valkuvert utan att vika valsedeln.

När väljaren gjort i ordning sina valkuvert ska väljaren lämna dessa till valförrättarna.

29 § Innan något valkuvert tas emot ska valförrättarna, efter att väljarens identitet har kontrollerats, kontrollera att

1. väljaren enligt röstlängden
 - a) har rösträtt i de val som valsedlarna gäller, och
 - b) inte redan har röstat.
2. väljaren bara har ett valkuvert för varje slag av val,
3. det inte finns någon obehörig märkning på något kuvert, och
4. varje valkuvert uppenbart innehåller *en* valsedel.

30 § En valförrättare får inte ta emot ett valkuvert *om*

1. väljaren inte kan styrka sin identitet, eller
2. valkuvertet inte uppfyller de krav som ställs i 29 §.

Om en väljare vill lämna fler än ett valkuvert för ett och samma val, får valförrättaren bara ta emot ett av dessa. På väljarens begäran ska samtliga kuvert för det valet lämnas tillbaka.

31 § Är de krav som ställs i 29 och 30 §§ uppfyllda ska valförrättarna i väljarens närvaro lägga valkuvertet i valurnan för det val valsedeln gäller och markera detta i röstlängden.

I röstlängden ska det också anges hur väljarens identitet har kontrollerats.

Hur en röst lämnas genom bud i en vallokal

32 § Bud som inte är kända för valförrättarna ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet.

33 § Innan ett ytterkuvert för brev- och budröst tas emot ska

1. budet enligt bestämmelserna i 38 kap. 56 § kyrkoordningen inför valförrättaren anteckna sitt namn, sitt personnummer och sin adress samt skriftligen intyga att

a) väljaren är känd eller har legitimerat sig eller på annat sätt styrkt sin identitet,

b) väljaren själv har skrivit under försäkran på ytterkuvertet, och

c) budet inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt,

2. valförrättaren kontrollera att

a) väljaren enligt röstlängden har rösträtt i ett val,

b) väljaren inte redan har röstat i valet, och

c) väljaren på ytterkuvertet skriftligen försäkrat på heder och samvete att väljaren själv gjort i ordning valkuvert och lagt dem i ytterkuvertet i närvaro av två vittnen,

3. valförrättaren också kontrollera att

a) ytterkuvertet är igenklistrat,

b) två vittnen på ytterkuvertet skriftligen intygat att väljaren själv har skrivit under försäkran och att de inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt, och

c) budet och vittnena har fyllt 18 år.

34 § Uppfylls de krav som ställs i 33 § ska valförrättaren, efter att budets identitet har kontrollerats, öppna ytterkuvertet för brev- och budröst och kontrollera att

1. ytterkuvertet innehåller valkuvert,

2. väljaren bara har gjort i ordning ett valkuvert för varje slag av val,

3. det inte finns någon obehörig märkning på något kuvert, och

4. varje valkuvert uppenbart innehåller en valsedel.

35 § En valförrättare får inte ta emot ett ytterkuvert för brev- och budröst som inte uppfyller de krav som ställs i 33 och 34 §§ eller om budet inte kan styrka sin identitet.

Har väljaren gjort i ordning mer än ett valkuvert för något val får valförrättaren inte ta emot något av dem.

36 § Uppfylls de krav som ställs i 33 och 34 §§ ska valförrättarna ta emot väljarens valkuvert, i budets närvaro lägga det i valurnan för det val valsedeln gäller och markera i röstlängden att väljaren röstat.

I röstlängden ska det också anges hur budets identitet har kontrollerats.

37 § Ett valkuvert som har lämnats i ett ytterkuvert för brev- och budröst men som inte tas emot ska innan det lämnas tillbaka till budet läggas in i ett kuvert som ska klistras igen.

38 § Ytterkuvert för brev- och budröst som har öppnats av valförrättare enligt 34 § ska tas om hand av valförrättarna och överlämnas till valnämnden. Nämnden ska vidarebefordra det till stiftsstyrelsen.

Hur röstmottagning i en röstningslokal går till

39 § Vid röstning i en röstningslokal ska väljaren visa sitt röstkort för röstmottagarna. Röstmottagarna ska ge väljaren ett valkuvert för varje slag av

val som väljaren vill delta i och hänvisa väljaren till en ledig valskärm. Där ska väljaren avge sin röst och lägga en valsedel för varje val i ett valkuvert utan att vika valsedeln.

40 § Innan något valkuvert tas emot ska röstmottagarna, efter att väljarens identitet har kontrollerats, kontrollera att

1. väljaren enligt uppgift på röstkortet har rösträtt i det val som väljaren vill delta i,
2. väljaren bara har gjort i ordning ett valkuvert för varje slag av val,
3. det inte finns någon obehörig märkning på något kuvert, och
4. varje valkuvert uppenbart innehåller en valsedel.

41 § Röstmottagarna får inte ta emot ett valkuvert som inte uppfyller de krav som ställs i 40 § eller om väljaren inte kan styrka sin identitet.

Om en väljare vill lämna fler än ett valkuvert för ett och samma val, får röstmottagarna bara ta emot ett av dessa. På väljarens begäran ska samtliga kuvert för det valet lämnas tillbaka.

42 § Uppfylls de krav som ställs i 40 § ska röstmottagarna ta emot väljarens valkuvert. I väljarens närvaro ska röstmottagarna lägga in valkuverten och väljarens röstkort i ett fönsterkuvert och klistra igen det.

43 § Röstmottagarna ska anteckna varje väljares namn och det stift som varje fönsterkuvert ska skickas till eller det valdistrikt som det ska lämnas till. I de anteckningar som förs ska det anges hur väljarens identitet har kontrollerats. Anteckningarna ska föras på blanketter som erhålls från kyrkostyrelsen.

Hur en röst lämnas genom bud i en röstningslokal

44 § Bud som inte är kända för röstmottagarna ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet.

45 § Innan ett ytterkuvert för brev- och budröst tas emot ska

1. budet enligt bestämmelserna i 38 kap. 56 § kyrkoordningen inför röstmottagaren anteckna sitt namn, sitt personnummer och sin adress samt skriftligen intyga att

a) väljaren är känd eller har legitimerat sig för budet eller på annat sätt styrkt sin identitet,

b) väljaren själv har skrivit under försäkran på ytterkuvertet, och

c) budet inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt.

2. röstmottagaren kontrollera att

a) väljaren enligt uppgift på röstkortet har rösträtt i ett val,

b) väljarens rösträtt gäller val inom den egna valnämndens ansvarsområde, och

c) väljaren på ytterkuvertet skriftligen försäkrat på heder och samvete att väljaren själv gjort i ordning valkuvert och lagt dem i ytterkuvertet i närvaro av två vittnen,

3. röstmottagaren också kontrollera att

a) ytterkuvertet är igenklistrat,

b) två vittnen på ytterkuvertet skriftligen intygat att väljaren själv har skrivit under försäkran och att de inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt, och

c) budet och vittnena har fyllt 18 år.

46 § En röstmottagare får inte ta emot ett ytterkuvert för brev- och budröst som inte uppfyller de krav som ställs i 45 § eller om budet inte kan styrka sin identitet.

47 § Uppfylls de krav som ställs i 45 § ska röstmottagarna ta emot ytterkuvertet för brev- och budröst, i budets närvaro lägga in det i ett fönsterkuvert tillsammans med väljarens röstkort och klistra igen det.

I de anteckningar som förs ska det anges hur budets identitet har kontrollerats.

48 § Ett ytterkuvert för brev- och budröst som inte tas emot av röstmottagarna ska lämnas tillbaka till budet.

Den fortsatta hanteringen av fönsterkuvert

49 § Fönsterkuvert med röster från den egna valnämndens ansvarsområde ska läggas i ett särskilt omslag för varje valdistrikt som de ska lämnas till. I övriga fall ska fönsterkuvert läggas i ett särskilt omslag för varje stiftsstyrelse i det stift som omfattar den församling där väljaren är röstberättigad.

På omslaget ska antecknas hur många fönsterkuvert det innehåller och vem som är mottagare.

50 § Valnämnden beslutar hur omslag med fönsterkuvert som avser väljare inom det egna ansvarsområdet ska överlämnas till ordföranden för valförrättarna i respektive valdistrikt. Övriga omslag med fönsterkuvert ska skickas till den på omslaget angivna stiftsstyrelsen.

Vid röstmottagning i en röstningslokal under valdagen ska om möjligt de omslag med fönsterkuvert som avser röster som ska ingå i den preliminära sammanräkningen i ett valdistrikt inom den egna valnämndens ansvarsområde och som finns i röstningslokalen kl. 18.00, lämnas i vallokalen för respektive sådant valdistrikt innan röstmottagningen i vallokalen har avslutats. Omslag av detta slag och som finns i röstningslokalen efter kl. 18.00 bör om möjligt också lämnas i vallokalen innan röstmottagningen i vallokalen har avslutats.

Är det inte möjligt att hantera omslagen på det sätt som anges i andra stycket eller om ordföranden för valförrättarna bedömer att det är nödvändigt för att upprätthålla väljarnas valhemlighet ska de omedelbart lämnas till valnämnden. Detta ska antecknas i protokollet från valförrättningen. Valnämnden ska vidarebefordra omslagen med fönsterkuvert till stiftsstyrelsen.

Brevröstning genom postbefordran

51 § När en väljare i enlighet med bestämmelserna i 38 kap. 54 § kyrkoordningen har lagt sitt ytterkuvert för brev- och budröst och röstkort i ett omslagskuvert för brevröst, ska väljaren, innan det skickas till stiftsstyrelsen, klistra igen kuvertet.

52 § En väljare som befinner sig utomlands och som i enlighet med bestämmelserna i 38 kap. 54 § kyrkoordningen sänder sin brevröst till

kyrkostyrelsen ska göra detta i sådan tid att brevrösten har inkommit till kyrkostyrelsen senast onsdagen i veckan före valdagen.

Dokumentation av valförrättning och röstmottagning

53 § Valförrättarna ska föra protokoll över valförrättningen i vallokalen. Röstmottagare i en röstningslokal ska fortlöpande föra anteckningar över röstmottagningen.

Protokoll och anteckningar ska föras på blanketter som erhålls från kyrkostyrelsen.

Protokollet från en vallokal och anteckningarna från en röstningslokal ska överlämnas till valnämnden. Nämnden ska vidarebefordra protokoll och anteckningar till stiftsstyrelsen.

Behandling av inkomna fönsterkuvert och omslagskuvert för brevröst

Vad stiftsstyrelsen ska göra med fönsterkuvert och omslagskuvert för brevröst

54 § Stiftsstyrelsen ska

1. anteckna hur många omslag med fönsterkuvert som den har tagit emot och hur många fönsterkuvert som omslagen innehåller enligt vad som står på dem,
 2. anteckna hur många omslagskuvert för brevröst som har inkommit,
 3. öppna omslagen med fönsterkuvert, räkna och anteckna antalet fönsterkuvert och behålla dem,
 4. behålla de omslagskuvert för brevröst som inkommit, och
 5. sortera fönsterkuverten och omslagskuverten för brevröst på valdistrikt.
- Stiftsstyrelsen ska enligt 66 § granska kuverten vid den slutliga rösträkningen.

55 § Stiftsstyrelsen ska föra protokoll där den fortlöpande antecknar vad stiftsstyrelsen gör med de fönsterkuvert och omslagskuvert för brevröst som inkommit.

Vad valförrättarna ska göra med omslag och fönsterkuvert

56 § Valförrättarna ska ta emot omslagen med fönsterkuvert. De ska anteckna i valdistriktets protokoll hur många omslag de har tagit emot och hur många fönsterkuvert som omslagen innehåller enligt vad som står på dem. Omslagen får inte öppnas innan den granskning som sägs i 57 § har påbörjats.

57 § Valförrättarna ska granska omslagen och fönsterkuverten i den omfattning som den pågående röstmottagningen tillåter. Vid denna granskning ska valförrättarna

1. öppna omslagen, räkna fönsterkuverten och i protokollet anteckna antalet fönsterkuvert,
2. kontrollera att fönsterkuverten inte har blivit öppnade efter att de klistrats igen,
3. kontrollera att väljarna
 - a) är upptagna i röstlängd för valdistriktet,
 - b) inte har lämnat fler än ett fönsterkuvert,
 - c) inte har röstat i vallokalen under valdagen,
4. öppna de fönsterkuvert som uppfyller kraven i 2 och 3, ta ut innehållet och kontrollera att

- a) kuverten innehåller valkuvert,
- b) väljaren bara gjort i ordning ett valkuvert för varje slag av val,
- c) det inte finns någon obehörig märkning på något valkuvert, och
- d) varje valkuvert uppenbart innehåller *en* valseedel.

58 § Innehåller ett fönsterkuvert som uppfyller kraven i 57 § 2 och 3 ytterkuvert för brev- och budröst ska valförrättaren

1. granska ytterkuvertet för brev- och budröst och vid granskningen kontrollera att

a) väljaren inte har lämnat fler än ett ytterkuvert för brev- och budröst och därefter,

b) ytterkuvertet inte har blivit öppnat efter att det klistrats igen,

c) väljaren på ytterkuvertet skriftligen försäkrat att väljaren själv gjort i ordning valkuvert och lagt dem i ytterkuvertet i närvaro av två vittnen,

d) två vittnen på ytterkuvertet skriftligen har intygat att väljaren själv har skrivit under försäkran och att de inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt, och

2. öppna ytterkuverten, om kraven i 1 a–d är uppfyllda, ta ut innehållet och genomföra de kontroller som anges i 57 § 4 a–d.

59 § Efter granskning enligt 57 och 58 §§ ska valförrättarna

1. lägga valkuvert för de väljare vars valkuvert uppfyller kraven i 57 och 58 §§ i valurnan för det val valsedeln gäller och markera detta i röstlängden,

2. lägga de fönsterkuvert som inte uppfyllt kraven i 57 § i ett särskilt omslag,

3. lägga tillbaka de ytterkuvert för brev- och budröst som inte uppfyllt kraven i 58 § i sitt fönsterkuvert med väljarens röstkort och lägga fönsterkuvertet i ett särskilt omslag,

4. lägga tillbaka valkuvert som inte uppfyllt kraven i 57 § i sina fönsterkuvert, eller i sina ytterkuvert för brev- och budröst och dessa i sina fönsterkuvert, tillsammans med väljarens röstkort och lägga fönsterkuverten i ett särskilt omslag,

5. lägga de tomma ytterkuverten för brev- och budröst som uppfyllt kraven i 58 § i ett särskilt omslag,

6. på varje omslag anteckna valdistriktets namn,

7. på varje omslag även anteckna det totala antalet fönsterkuvert som omslaget innehåller, samt hur många av dessa som är

a) fönsterkuvert som inte uppfyllt kraven,

b) ytterkuvert för brev- och budröst som uppfyllt kraven,

c) ytterkuvert för brev- och budröst som inte uppfyllt kraven,

d) valkuvert som inte uppfyllt kraven, och

8. försegla varje omslag.

60 § Om ett omslag som innehåller fönsterkuvert kommer till valförrättarna efter att röstmottagningen i valdistriktet har avslutats, ska omslaget inte öppnas utan lämnas till valnämnden efter att den preliminära rösträkningen i vallokalen har avslutats. Detta ska antecknas i protokollet.

Preliminär rösträkning i vallokal

61 § Räkningen ska för varje slag av val gå till på följande sätt.

1. Valurnan ska tömmas och valkuverten räknas. Antalet väljare som enligt röstlängden har deltagit i valet ska räknas. Antalet kuvert och antalet röstande ska antecknas i protokollet. Stämmer inte uppgiften om antalet valkuvert med uppgiften om antalet röstande ska den sannolika orsaken till skillnaden antecknas i protokollet.

2. Valsedlarna ska tas ur valkuverten. Innehåller ett valkuvert mer än en valsedel ska valsedlarna läggas tillbaka i kuvertet.

3. Om en valsedel är blank därför att den saknar gruppbeteckning, har mer än en gruppbeteckning eller är märkt så att den kan antas vara ogiltig enligt 38 kap. 60 § kyrkoordningen, ska valsedeln läggas tillbaka i sitt valkuvert.

4. Valsedlar som har lagts tillbaka i sina valkuvert enligt 2 eller 3 ska läggas i särskilda omslag. På varje omslag ska valförrättarna anteckna hur många valkuvert som det innehåller.

5. De valsedlar som valförrättarna har godkänt ska sorteras i grupper efter nomineringsgrupper. Antalet valsedlar i varje grupp ska räknas och antalet antecknas i protokollet. Valsedlarna för varje nomineringsgrupp ska sedan läggas i särskilda omslag. På varje omslag ska valförrättarna anteckna

- a) vilket val valsedlarna gäller,
- b) antalet valsedlar,
- c) för vilken nomineringsgrupp valsedlarna gäller, och
- d) uppgift om valdistrikt.

6. Omslaget enligt 4 och 5 ska förseglas.

62 § Protokollet ska skrivas under av ordföranden och två av de närvarande valförrättarna. Därmed är den preliminära rösträkningen i vallokalen avslutad.

Förfarandet vid slutlig sammanräkning och mandatfördelning*Närmare om förfarandet hos stiftsstyrelsen*

63 § Stiftsstyrelsens sammanräkning ska vara offentlig och ska påbörjas så snart som möjligt.

64 § Om handlingarna från valnämnden är ofullständiga eller bristfälliga på något annat sätt ska stiftsstyrelsen begära att de kompletteras. Om det behövs ska stiftsstyrelsen också begära uppgift om varför handlingarna är i bristfälligt skick.

65 § Stiftsstyrelsen ska ge till kända tid och plats för sammanräkningen. I tillkännagivandet ska stiftsstyrelsen ange i vilken ordning som de olika valen kommer att räknas. Kyrkomötet ska dock alltid räknas först. Tillkännagivandet ska anslås på stiftets och församlingarnas anslagstavlor.

66 § För varje valkrets ska stiftsstyrelsen innan den slutliga sammanräkningen påbörjas granska

1. fönsterkuvert och omslagskuvert för brevröst som har kommit till stiftsstyrelsen och behållits där, och

2. fönsterkuvert som har lämnats i omslag från valnämnderna.

Granskningen ska göras på motsvarande sätt som enligt bestämmelserna i 57–59 §§. Vid granskningen ska stiftsstyrelsen vidta de åtgärder som är nödvändiga för att tillförsäkra att väljarens valhemlighet upprätthålls.

När stiftsstyrelsen granskar de omslagskuvert för brevröst som avses i första stycket 1 ska stiftsstyrelsen kontrollera att de uppfyller kraven på hur sådana kuvert ska ha gjorts i ordning och, om så är fallet, öppna kuverten och därefter vidta de övriga åtgärder som framgår av 57–59 §§. Det som där sägs om fönsterkuvert ska avse omslagskuvert för brevröst, utom avseende 57 § 2 som ska avse både fönsterkuvert och omslagskuvert för brevröst.

67 § Stiftsstyrelsen ska vid den slutliga sammanräkningen pröva om valsedlarna är ogiltiga enligt 38 kap. 60 § kyrkoordningen och om något namn på en valsedel inte ska tillräknas någon personröst enligt 38 kap. 61 §. Stiftsstyrelsen ska fatta de beslut som denna prövning kan föranleda. Stiftsstyrelsen ska också fatta de beslut som behövs med anledning av uppgifterna i de protokoll som förts över röstmottagningen och den granskning som gjorts enligt 66 §.

68 § Den slutliga sammanräkningen ska genomföras utan dröjsmål. Om sammanräkningen avbryts ska valsedlar och övriga valhandlingar förvaras på ett säkert sätt. Innan sammanräkningen börjar igen ska stiftsstyrelsen kontrollera att det inte gjorts något obehörigt med valhandlingarna.

69 § Stiftsstyrelsen ska föra protokoll över granskningen enligt 66 § och den slutliga sammanräkningen.

Valets avslutning

70 § När stiftsstyrelsen har färdigställt sammanräkningen så att ledamöter och ersättare kan utses ska den slutliga sammanräkningen avslutas. Detta sker genom att protokollet justeras av dem som stiftsstyrelsen utsett att leda sammanräkningen.

71 § Valsedlarna ska läggas in i särskilda omslag, de godkända för sig och de ogiltiga för sig. De ogiltiga valsedlarna och valsedlar där det förekommer strykningar, tillägg och särskild personröst ska förvaras under valperioden. Övriga valsedlar ska förvaras till dess att valet har vunnit laga kraft.

Omslagen med valsedlar får öppnas om

- det ska göras en ny eller en fortsatt sammanräkning eller
- det annars behövs för utvärdering av valet.

72 § När kyrkostyrelsen har fördelat mandaten mellan nomineringsgrupperna och utsett ledamöter och ersättare och protokollet över detta har justerats är kyrkomötesvalet avslutat. Detta ska omedelbart tillkännages på stiftens anslagstavlors.

73 § När stiftsstyrelsen har fördelat mandaten mellan nomineringsgrupperna och utsett ledamöter och ersättare och protokollet över detta är justerat är övriga val avslutade. Detta ska omedelbart tillkännages på stiftets anslagstavla.

Bevis

74 § För den som har blivit utsedd till ledamot av stiftsfullmäktige eller kyrkofullmäktige eller till ersättare ska stiftsstyrelsen genast utfärda bevis om detta.

I beviset ska stiftsstyrelsen ange

- namnet på den som har blivit utsedd, och
- den tid, den nomineringsgrupp och, i förekommande fall, den valkrets som ledamoten eller ersättaren har blivit utsedd för.

75 § Som bevis gäller utdrag ur protokoll eller annan handling från sammanräkning vid vilken ledamoten eller ersättaren har blivit utsedd. Beviset ska skickas till den som har blivit utsedd. *Ett bevis ska också* beträffande valen på den lokala nivån skickas till pastoratet respektive församlingen.

Förfarandet i övrigt i valadministrativa frågor

Förvaring och transport av avgivna röster m.m.

76 § Valsedlar som har lämnats vid valet, omslag med valkuvert, anteckningar och övriga handlingar av betydelse för den slutliga sammanräkningen av valet ska förvaras på ett säkert sätt till dess valet är avslutat.

Försegling ska ske med material som anvisas eller tillhandahålls av kyrkostyrelsen.

Transport av sådant material som anges i första stycket ska ske på ett säkert sätt.

Valsedlars utseende vid direkta val

77 § Grundläggande bestämmelser om valsedlars utseende och vilka uppgifter som ska finnas på valsedlarna finns i 38 kap. 34 och 35 §§ kyrkoordningen. Härutöver gäller följande.

Valsedlar ska tryckas i de färger och med signallinjer till det antal och med den placering som anges i bilagan.

Valbeteckning, gruppbe-teckning, kandidatförteckning, valkretsbe-teckning i de fall valområdet består av två eller flera valkretsar och valområdesbe-teckning ska placeras som framgår av bilagan.

Uppgifterna om en kandidat på valsedeln får omfatta högst två rader per kandidat. Utöver namnet får det finnas följande uppgifter om kandidaten

1. ålder,
2. yrke eller titel,
3. hemort eller kyrkobokföringsförsamling, och
4. tillhörighet till nomineringsgrupp eller liknande uppgift.

Om röstning i röstningslokal när fel vallokal har angetts på röstkortet

78 § En väljare som har fått ett röstkort där fel vallokal har angetts får på valdagen rösta i en röstningslokal som har inrättats på samma plats som den felaktigt angivna vallokalen. Om väljaren kommer till en röstningslokal och inte har med sig sitt röstkort ska röstmottagningen genomföras på det sätt som gäller för röstmottagning i röstningslokal med följande undantag

1. Det som anges i 39–42 §§ om röstkort tillämpas inte.

2. En röstmottagare kontaktar vallokalen för det valdistrikt som väljaren tillhör, kontrollerar att väljaren finns upptagen i röstlängden och begär att få väljarens nummer i röstlängden.

3. På fönsterkuvertet skrivs, under väljarens överinseende, personnummer, namn och nummer i röstlängden.

4. Fönsterkuvertet läggs i ett särskilt omslag och hanteras i övrigt på det sätt som framgår av 50 §.

5. I de anteckningar som förs enligt 43 § ska även anges att väljaren har röstat i enlighet med denna paragraf.

1. Detta beslut träder i kraft den 1 juli 2024.

2. Genom beslutet upphävs kyrkostyrelsens beslut (SvKB 2019:17) med närmare bestämmelser om direkta val.

På kyrkostyrelsens vägnar

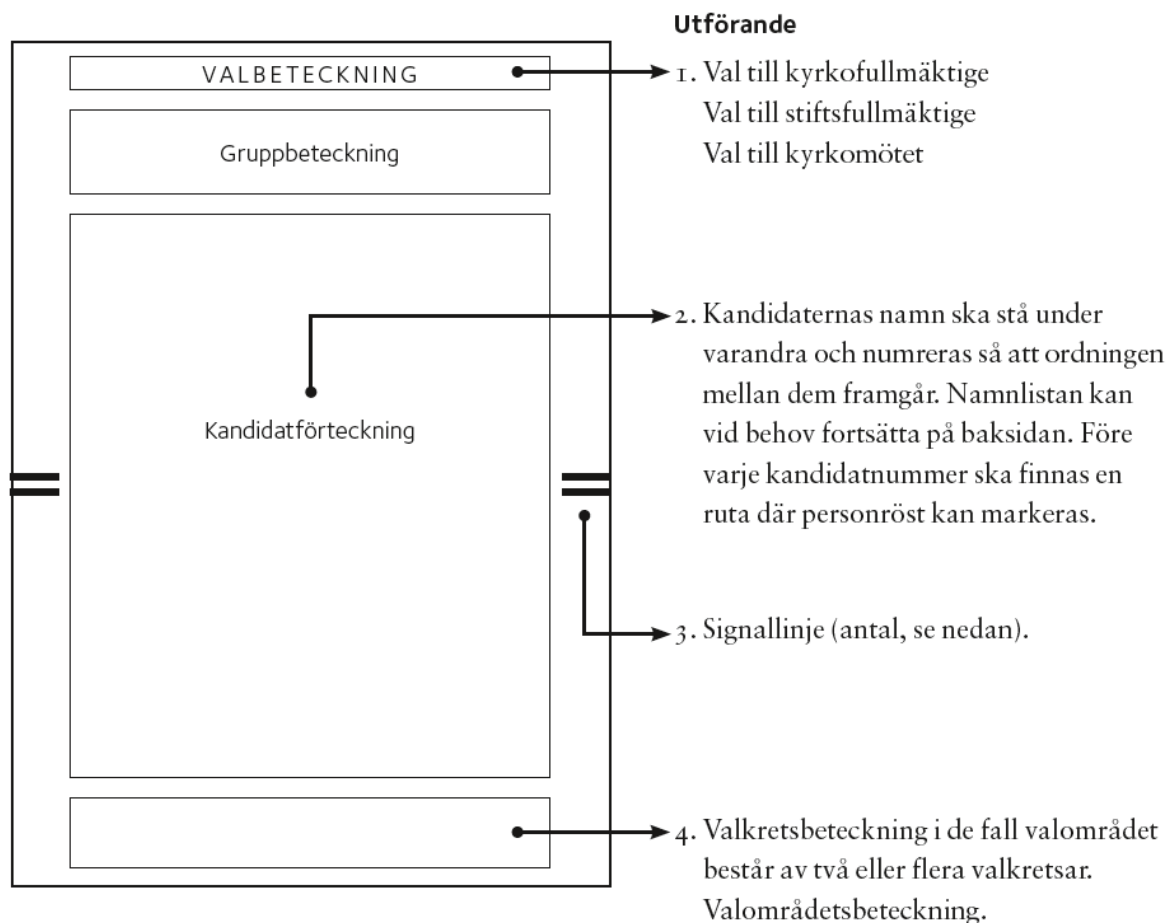
MARTIN MODÉUS

Mattias Thalén

Valsedelars utseende vid direkta val

Format

A6 (105 x 148 mm, avvikelsetolerans $\pm 1,0$ mm)

Papper och signallinjer

Val till församling som inte ingår i pastorat och pastorat (kyrkofullmäktige):
Papper ark- och rulltryck Colorit Vit 07, eller motsvarande, 80 gram. Ingen signallinje.

Val till stiftsfullmäktige: Papper Colorit Rosa 35, eller motsvarande, 80 gram.
Två signallinjer.

Val till kyrkomötet: Papper Colorit Cremegul 54, eller motsvarande, 80 gram.
Tre signallinjer.

Signallinjens längd ska vara 9 mm och bredden 1 mm. Vid fler än en signallinje sätts linjen med 1,5 mm mellanrum i höjddled. Linjen/linjerna centreras i höjddled på valsedelns längdsida och trycks enbart på framsidan.